

Kiss Ernő altábornagy, aradi vértanú

Eleméri és ittebei **Kiss Ernő** (Temesvár, 1799. június 13. – Arad, 1849. október 6.) honvéd altábornagy, az aradi vértanúk egyike.

Gazdag, örmény eredetű családban született.

Kiss Ernő a kivégzésekor már özvegyember volt. Feleségétől, gy. Horváth Krisztinától három leánya született.

Katonai pályafutását a bécsi Theresianum elvégzése után, 1818-ban a császári hadsereg egy dzsidásezredében kezdte. 1845-ben a 2. (Hannover) huszárezred parancsnoka volt. A későbbi aradi vértanúk közül parancsnoksága alatt szolgált Nagysándor József és Vécsey Károly is. 1848 tavaszán ezredével Nagykikindán állomásozott, így a kezdetektől részt vett a szerb felkelők elleni harcokban. Az ő nevéhez fűződik az első jelentős délvidéki győzelem, a perlaszi szerb tábor bevétele szeptember 2-án.

Október 12-én – a honvéd hadseregben elsőként – honvéd vezérőrnaggyá nevezték ki és átvette a bánsági hadtest parancsnokságát.

December 12-én – ismét elsőként – honvéd altábornaggyá nevezték ki, de az 1849. január 2-ai pancsovai ütközet után lemondott és január 9-én átadta a hadtest parancsnokságát Damjanich Jánosnak. Debrecenben az Országos Főhadparancsnokság vezetőjévé nevezték ki. Március 9-én megkapta a Magyar Katonai Érdemrend II. osztályát. A szabadságharc végéig több alkalommal is helyettesítette a hadügyminisztert. A világosi fegyverletétellel került orosz cári, majd osztrák császári fogságba.

Világos után

Kiss Ernő halálos ítéletét kötél általi halálról golyó általi halálra módosították, mert császári csapatok ellen harcoló csapatokat nem vezényelt. (Schweidel József is ezzel az indoklással kapott „kegyelmet”) Az első lövés a vállába hatolt, ekkor saját maga vezényelt újra tüzet a tanácstalan kivégzőosztagnak. Ezután a halálos ítéletet közvetlen közletről hajtották rajta végre. A golyó által kivégzettek négyes csoportjában ő volt a harmadik.

A kivégzést követően tisztiszolgája hantolta ki és álnéven eltemette az aradi temetőben. Később Katalinfalván újratemették, itt 16 évig nyugodott. Ezután a családi kriptába vitték át, azóta az eleméri katolikus templomban nyugossa örök álmát.

Forrás: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Kiss_Ernő_\(altábornagy\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Kiss_Ernő_(altábornagy))